UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

R ante O

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

gura ĩ ore ad tp̃s aliquo mõ ꝯtcta vel ꝓducta vel inuerſa vel extẽſa q̃ pauloPoſt reditura ſit ĩ nãlẽ formã. Et ẽ cõis tã hẽluiſquã hoib⁹. Hora. Ergo nõ ſatis ẽ riſu deducere rictum. Lucre.lib.v. Molloſum mollia dicta ꝑmũt duros nudãtia dentes. aliquando accipitur. pro roſtro vnde nõnulli a grecis deductum volunt apud quos ρυγχος roſtrum dicitur.

Rideo.es.riſi.ſum. ſine caſu ꝯſtruiẽ ẽm cõſuetudinẽ Gel.lib.i. Rex q̃ñ anus etate deſiperet riſit. aliq̃ñ ſigt̃ letũ eſſe. Uirg. Mixtaq; ridẽti colocaſia fundet achanto. cũ aũt actiñ habz ſigt̃ derideo. Lac.li.i. Si q̃s aũt accepta ſapiẽtia depoſuerit errorẽ ꝑfecto ridebit ĩeptias hoĩum pene demẽtiũ. Hui⁹ cõpoſita ſunt. Arrideo. qd̃ eſt alicuius grãm placide: rideo applaudo ⁊ letitiã animi ridẽdo oſtẽdo. Ouidi. Arriſit paries adueniẽte dea. Terẽ. Arridẽs oĩbus corrideo ſimul rideo. Hier. in Gene. Quicũq; audierint corridebit mihi. Derideo deludo. cõtẽno ⁊ cũ irriſione ac contẽptu rideo. plau. in aul. Neq; edepol ego te deriſũ venio: neq; derideo neq; dignũ arbitror irrideo. idem quod derideo. Ter. in ecy. prolo. Ne eum circũuentum inique iniqui irrideant. Obrideo. ſubrideo parum ſeu latenter rideo. omnia habent pe.pro.

Ridiculum. ſignificat ſermonem riſum excitantem. Ci. lib. de ora. ſepe etiam ſentẽtioſe ridicula dicũtur. Plau. in ſti. Me meum obtẽturum ridiculis meis. Hinc Gel. formauit cõpoſitum. Deridiculum. Ut vel ipſa re q̄ ita dicebat opprobrare aduerſarijs ⁊ ꝑ facetias oſtẽtaret faceret eos deridiculũ. q̄ proinde celio formam crimini darent.

Ridiculus dicitur qui alijs riſui eſt ⁊ de quo alij rident Iuue. nil hz infelix paupertas durius in ſe: quã q̄ ridiculos hoĩes facit. interdum ſignificat eum qui alios ridere facit. Plau. in ſti. Uides ridiculos nihili fieri. Ci. L. Sicinius homo impurus ſed admodum ridiculus. Sic dicimus iocos ridiculos. Plau. in ſti. iocos ridiculos vendo age licemini.

Ridiculare idẽ qd̃ ridiculũ Plau. in aſi. Mitte ridicularia. i. deceptiones que deriſionẽ prebent ſeu que riſu digne ſunt.

Ridice pedamenta vinearũ que ẽ quercu ſi iunipero ſolẽt fieri optima. ſicut Uar. li.i. de re. ruſ. docet Col. lib. v. Hic ãn⁹ nõdum vehemẽtem palum aut ridicam deſiderat.

Rigo.as. madefacio. adaquo. Hier. in paulo. Talea eo loquente lõgeuus viator verberatim faciẽ lachrymis rigabat quas magnitudo letitie iudices cordis effuderat. Huius compoſitũ eſt. Irrigo.as. de quo alibi.

Riguus.a.um. qd̃ rigatur: ſeu qd̃ rigari facile põt. Col. li. ij. de prato loquens. Eius inquit aĩaduertimus duo genera quorũ alterũ eſt ſiccaneum: alterũ riguum. Siccaneum q̄ rigari nunq̃ aut facile nõ põt ĩtelligo riguũ qd̃ facile.

Rigor mõ ſumiẽ ꝑ frigore: mõ ꝑ duricie. Uirg. Et ferri rigor.

Rigidus.a.um. idẽ qd̃ frigidus. Uirg. Tellurẽ borea rigidam ſpirãte moueri. Aliq̃ñ poniẽ ꝑ duro vnde rigidus hõ diciẽ aſper. ⁊ rigiditas aſꝑitas. Aliq̃ñ ꝑ erecto qd̃ nõ niſi ex duricie accidit. Idẽ tum rigidas motare cacumina quercus. Rigeo.es.gui. frigeo a quo rigeſco frigeſco. ꝑ trãſlationẽ rigeſcere capiẽ pro indurari vel erectũ ſeu ꝯtctũ eſſe: qm̃ que frigent horrẽt ⁊ dureſcũt. Ci. li. i. tuſ. ceteras partes ĩcultas qd̃ aut frigore rigeãt aut vrantur calore. Uirg. li. ij. Ge. Aeraq; diſſiliũt vulgo veſteſq; rigeſcũt. Ser. Duranẽ vt frãgi potius q̃ ſcindi poſſe videanẽ. Huius cõpoſita ſunt. Dirigeo a quo dirigeſco. Obrigeo. obrigeſco. q̄ ẽ tot⁹ frigore ꝯhor. ⁊ q̃ſi ĩdureſco ⁊ rigidus fio. Col. lib. v. cõpeſciẽ harũdo cũ obriguit hiberno frigore. Seneca. Ita mẽbra frigore obriguerũt vt ſeminecẽ putarem⁹. Hier. li. ij. Re. Ipſe ſtetit ⁊ ꝑcuſſit philiſteos donec deficeret man⁹ eius ⁊ obrigeſceret cũ gladio.

Rima ſiſſura ⁊ ꝓprie rime dicunẽ exigue diſtantie tabularum in iuncturis. Uñ tractum vt eſt oẽs ſiſſure rime dicanẽ: ⁊ rimas agere findi. Huius diminutiuum eſt rimula. Hiero. per tranſlationem dixit. Si tenui cuius vis dilectionis rimula continuus inſidiator diabolus intuitum vales infigere.

Rimoſus.a.um. quod eſt rimis plenum. Col. li. i. Quicquid inferiore mox appoſueris ſiſſum erit rimoſumq;.

Rimor.aris. ⁊ Rimo.as. ẽm priſ. diligẽter quero ſcrutor ⁊ q̃ſi rimulas quaſq; ꝑquiro. Tractũ a ſuibus q̃ glãdes rimantur de rimis terrarũ. i. ſiſſuris. Uirg. li. i. Ge. Dulcibus ĩ ſtagnis rimanẽ prata cayſtri. i. paſcunẽ in pratis ⁊ cibũ ꝑ oẽs rimas terre ꝑquirunt interdũ rimari ẽ ſcindere. ⁊ q̃ſi in rimas agere. Idẽ ergo egre raſtris terrã rimantur ĩterdum expleri: vt apud eundẽ rimaturq; oculis habitatq; ſub alto pectore.

Ringo.is.xi.rictũ. qd̃ ⁊ ringor dr̃ ſignificat os torqueo qd̃ canes faciũt dũ latraturi ſunt vel cũ ex ira in rugas deducunt os. Hinc ringi ꝑ iraſci indignari adlatrare pulſare ꝯuiciari murmurare poniẽ. Ter. in phor. cũ ille ⁊ cura ⁊ ſũptu abſumiẽ dũ tibi ſit qd̃ placeat ille ringiẽ: turides: ſi domue. Multum ringiẽ ocioſa virtus. Diciẽ aũt ringi a narium tortura. Nam ρεει v naris dicitur vt ſit ringi quaſi narem agi. ideſt torqueri. Hinc rictus.us. ⁊ rictum de quo ſupra.

Ripa: extremitas terre dicta q̄ aq̃rũ agitatiõe rũpaẽ. Et ꝓprie ẽ aquarũ currẽtiũ litus ea pars quã alluit mare. põt ẽt lacuũ ⁊ ſtagnorũ eſſe que maris imaginem habent.

Riparia auis q̃ in ripis habitat. ply. li. xxx. Multo tñ efficaciſſime ripariarũ pulli: ita vocãt in riparũ cauis nidificantes.

Ripe ſiue ripei ſine h montes arcadie. quã addimus quotiens ripheos montes ſcythie ſignificamus. Uirg. Quiq; ripas le tulumq; tenent atq; arua celene.

Riphei montes ſcythici a. ῥιπῆς vt quidã putant. i. a ventorũ ꝑpetuo iactu. Uirg. li. iij. Ge. Gens effrena virum ripheo tũditur euro. Nam. ριπτω ξεω grece flo. ſignificat. Uñ ⁊ riphei cum h in prima ſcribunt. Ripheos populos Riphaath filius Gomer. inſtituit quos a ſe ripheos nominauit vt ſcribit Ioſephus. lib. j.

Riſeus vt inquit Do. ciſta eſt ex pelle contecta. ſer. vero ait eſſe feneſtram paruam in pariete. Ter. in heau. Abi ciſtellã domo affer cum monumentis vbi ſita eſt in riſeo.

Ritus.us. mos ⁊ approbata conſuetudo quã omnes ratã habent dicitur etiam rites.is. Sta. lib. xj. the. Hei mihi primitiis ararum ⁊ rite nefaſto.

Rite aduerbiũ a rito verbo ẽm priſ. ⁊ ſignificat recte: q̄ nihil traditur ritibus quod non rectum eſſe credatur. vel vt inq̃t Uar. q̄ quod ſit rite id ratum ⁊ rectum eſt.

Rito.as. a ruo.is. deducitur. Cuius compoſita ſunt irrito: prouoco ⁊ prorito.

Riuus a ρεεω fluo. locus depreſſus per longitudinẽ aque currentis. hinc deriuo.as. ⁊ corriuo.as. quod proprie de brutis dicitur cum potandi gratia ad eundem riuum conueniunt. huius diminutiuum eſt riuulus: paruus riuus.

Riuales ⁊ corriuales dicuntur emuli de mulierib⁹. quaſi ĩ vnũ amorẽ deriuantes. Ter. ĩ heau. Militẽ ego riualẽ recipiendũ cẽſeo. Tranſlatio vel a beſtijs que ſitiẽtes cũ ex eodẽ riuulo hauſtũ petunt: ꝑliũ ꝯ ſe ĩuicẽ ꝯcitant. Uel a re ruſtica. Nã riuales dñr ij quorũ agros riuus aliq̃s diſterminat. q̃ ĩcertitudine ⁊ mutatione crebra curſus. lites ſepe ĩter eos ſuſcitat. Et. Ulpi. Riuales q̃ ꝑ eũdẽ riuum aquam ducũt inter quos ſepe ꝯtentio eſt de aque vſu. Itẽ riuales dñr qui in riuis habitãt. Col. li. ix. Datur camarus ⁊ riualis alecula: vel ſi qua ſunt ĩcremẽti parui fluuiorum animalia.

Riualitas dicta ẽ emulatio illa inter amaſios. Riuinus. idem quod riualis. plau. in aſi. Cedit noctẽ filius riuinus amens ob raptam mulierem.

Rixa: nomẽ fictitiũ a ringẽdo qd̃ eſt canũ. q̃ñ irritantur. hinc rixoſus.a.um. contentioſus. Feſtus. Rictus rixe rixoſe ringitur dici videnẽ. q̄ in diuerſum rũpanẽ: ꝯtriaq; ſint recto.

Rixor.aris. iurgor contendo.

R ante O

Robur. ſiue robor ꝓprio ſpẽs q̃rcus ẽ duriſſime ẽt. ꝑ trãſlationem ſumitur ꝑ animi fortitudine q̃ q̃s durat aduerſus ꝑicula capiẽ ⁊ ꝑ corporis firmitate aduerſus oẽs difficultates firmiter obnitiẽ. Demũ oĩum rex firmitatẽ duriciẽq; robur dicim⁹. Col. li. ij. Qd̃ ꝓtinus exile natũ ſit nunq̃ robur accipere manifeſtũ ẽ. Unde Ser. dicit oẽ quod forte eſt: robur vocamus. Uirg. lib. vij. Aeternaq; ferri robora.

Roboreus

Roboreus.a.um.qđ eſt ex mã roboris. Col.li.xij. Materies ſi roborea eſt ab vno fabro dolari ad vnguem debet.
Robuſteus.a.um.apud catonem deriuatum a robore.
Robus apud veteres dicebaẗ rubeus ⁊ bouem robum idcirco ruſtici vocabant. Unde ⁊ materia quę plurimas huius coloris venas hʒ dicta eſt robur. ⁊ hoĩes valentes ac boni coloris robuſti. Robus etiã genus tritici maxime laudabile vt inquit. Col. cum ⁊ pondere ⁊ nitore pręſtet.
Robuſtus.a.um.qđ eſt multi roboris. Col.li.ij. Neq̃ʒ dubiuʒ eſt ex robuſto ſemine poſſe fieri non robuſtum.
Roboro.as.pe.cor.fortifico. Hier.li.ij. R. Roboramini ⁊ eſtote viri fores. Hinc cõponiẗ. Corroboro qđ eſt totũ ſil' fortifico. Ci. Caſio. manebat.n. illđ malũ vrbanũ: ⁊ ita corroborabaẗ quotidie: vt ego quidẽ ⁊ vrbi ⁊ ocio diffiderẽ vrbano.
Robigo pe.pro.dea qm̃ romani putabãt robiginem auertere. Ouidi. Flauiẽ in antiquũ lucum robiginis ibat. Erat ⁊ robigus deus cui robigalia ſacra. vij. cal. Maij fiebãt quoniã tunc fere ſegetes robigo occupat. vt ait Ply. Eſt ⁊ robigo morbus ſegetũ culmis frumentoꝝ innaſciẗ ex nimio humore, vt ait Uar. Uir.li.j.ge. ⁊ mala culmos eſſet robigo Ser. vero dicit rubigo genus vitij quo culmi pereũt. ſed abuſiue Robigo dr̃. Nam ꝓprie robigo. Dicitur Uarro dicit vitiũ eſſe obſcęnę libidinis qđ vlcus vocatur.
Rodo.is.roſi.ſum ꝓpriũ muriũ eſt ⁊ ſimiliũ q̃ dentibꝰ fere ſemper aliqđ demoliunẗ per tranſlationẽ qñq̃ʒ ꝑ detraho ſumitur. Hier. in pfa. li. paraĺ. Hęc pace veterũ loquor: ⁊ obtrectatoribus meis tm̃ rñdeo qui canino dente me rodũt i publico detrahẽtes legentes in angulis. Huius cõpoſita ſunt Arrodo. Ci. ꝑ ſex. Ut illa ex ue p̃culus extracta nitedula rẽpu. conareẗ arrodere. Corrodo erogo ⁊ pręrodo qđ eſt añ rodo. Col.li.iij. Nam ſe ſępius cacumina manu p̃fracta aut a pecore prerosa fuerũt in perpetuum corrũpuntur.
Rogo.as.poſco. Gel. Crepidariũ cultellũ rogauit a crepidario ſutore. Qñq̃ʒ rogare eſt quęrere. Ci. Roga ipʒ queadmodũ arimini ego eũ acceperim. Qñq̃ʒ orare dep̃cari. Uirgi.li.vij. Littuſq̃ʒ rogamꝰ innocuũ. Qñq̃ʒ ſtatuere. Gel.li.j. Lex dein de licinia rogata eſt. Ci.li.ij.phi. Ego ad eã belli ciuilis cãm attuli. ego leges pnicioſas rogaui. hinc legis rogatio dr̃. qm̃ rogare ppl'm magr̃atꝰ ſolebãt an id placeret ꝙ ſtatuerãt. hic ẽt derogare legi ⁊ Abrogare legẽ dicimus. Et rogatiõis nomine cõtineẗ lex plebeſcitũ ⁊ p̃uilegiũ. Eſt.n. q̃ſi caput ⁊ fõs totius iuris popularis. Nã rogare ppl'm eſt agere cuʒ ppl'o. In q̃ re hęc erãt v̾ba ſolẽnia. Uelitis ne. Iubeatis ne q̃rites vt hoc vel illud fiat. Uñ rogatio quaſi quedã interrogatio. Sue. in cęſa. Reditũ in ciuitatẽ rogatiõe. Plotia. confecit. i. lege a plotio lata. Cõponiẗ hoc v̾bũ cęni cũ ad. vt arrogo: cũ ab vt abrogo. cũ cõ. vt corrogo. Ci.li.iiij. ad herẽ. Si prometheus cũ mortalibus ignem diuidere vellet ipſe a vicinis cũ teſta ambulis carbũculos corrogaret nũ ridiculꝰ videreẗ. Cũ D. vt derogo. Cũ e. vt erogo. a quo ſuꝑ erogo. Cum in. vt irrogo. pro vt ꝓrogo qđ eſt ꝓtraho ꝓlõgo. Col.li.j. Quis eni dubitet eã maxime ꝓbatã haberi ſine qua nemo noſtrũ vel ꝓſperę vel aduerſę valitudinis vitaʒ ꝓrogat. Ci. Apio. Illud pugna atq̃ʒ eniterene q̃d nobis tp̃is ꝓrogetur. Prorogare imperiũ ſig̃t noua rogatione in lõgiora tp̃a ꝓferre. Cuʒ ſub. vt ſubrogo. qđ eſt ſubſtituo. Quintil. cum defuncto patruo in eius locũ ſubrogatus fuiſſet. Et oĩa habent pe.cor.
Rogito.as.frequentatiuũ ſępe pręcor ⁊ ſępe ſciſcitor. Ply. patrem adit rogitat vt ſui miſereaẗ. Uir. Multa ſuꝑ priamo rogitans ſuꝑ hectore multa. hinc cõponitur. Erogito qđ eſt valde ſtricte ve rogito. Plau. in cap. Ex hac ſtatua veruecea volo. Erogitare. meo minore qđ factum ſit filio.
Rogatores: poſtulatores ⁊ mendici. qui elemoſynã poſtulant. Plau. vt rogator hoſtiatim petam panem.
Rogatarius: tabellio q̃ rogat qđ q̃ſq̃ʒ ſtipuleẗ. hͦ eſt promittaẗ.
Rogamen. rogationem ſeu pręcem ſignificat.
Rogus ſtrues lignorum ad cremãda cadauera dictus ꝙ in eo dij manes rogent.
Roma vrbs italię: regina vrbiũ ⁊ totiꝰ orbis caput. Hęc paruũ ab initio oppidũ fuit. a iuuẽtute latina valẽtia appellatum. Qđ cũ Euander ad ea loca veniẽs extẽdiſſet ſeruata prius ĩpoſiti noĩs ſignificatiõe romam nũcupauit. Si q̃dem greci ρωμην robur appellãt. Hier. ꝯ Ioui. Roma aũt fortitudinis nomen eſt apud grecos: aut ſublimitatis iuxta hebręos. Alij volũt troia capta quoſdã ex achiuis ĩ ea loca vbi nunc roma ẽ deueniſſe ꝑ tyberĩ. deinde ſuadẽte nobiliſſima captiuaꝝ cui romę nomẽ erat ĩcẽſis nauibꝰ poſuiſſe ſedes. ⁊ ſtructo oppido. romẽ ab ea vocaſſe. Alij romã a romulo dictam volũt. Romulus v̾o a romula arbore. i. ficu ſub q̃ romulus ⁊ remꝰ pueri inuẽti ſunt cũ lupa p̃bẽte ĩfantibꝰ rumen. i. mãmaʒ vel a rominãdo ꝙ ęſtate ſub ea pecudes rominabant. Sunt ẽt q̃ romuluʒ ⁊ remũ a robore. απο της ρωμης appellatos volũt. A roma fit romanꝰ. mana. manũ. qđ e roma eſt. vel q̃ romã inhabitat. romanẽſis. q̃ alibi ortus eſt. ſed in roma verſaẗ. Unde Cato. ſeu Uar. in li. de re ruſ. Salem romanenſem appellat nõ romę factũ ſed qui romę vẽdebaẗ.
Romulus nomen proprium eius qui romam condidit. a quo romulida ⁊ romulia tribus.
Ronchus: ſtertentis ſonus nomen facticium. Mar. Maiores nunſq̃ʒ ronchi iuueneſq̃ʒ ſeneſq̃ʒ. Et pueri naſuʒ rhinocerotis habent. Ponitur quandoq̃ʒ pro deriſione.
Rõchiſſo as. ſter. Pla. cyathiſſat dũ cęnat dũ dormit rõchiſſat
Roro.ras: humoreʒ inſtar roris paulatim demitto. Uir.li.viij. Raptabatq̃ʒ viri mẽdacis viſcera tullus. per ſyluã ⁊ ſparſi rorabant ſanguine vepres. Hinc cõponitur Irroro pe.pro. qđ eſt intus vel ſupra rorẽ ſpargo. ⁊ madefacio: Uirg. lib.j. Ge. At cũ ſole nouo terras irrorat eous.
Roreſco.is. a roreo.es. cõuenit eſſe Ply.li.xviij. Aquilonẽ pronunciat terra ſicceſcens ſed roreſcens repente hauſtrum immiſcet humeſcens in rore occulto.
Rorulentus.a.um.quod eſt plenum rore. Col.li.vj. Cauendũ ne aut ſeptẽtrionalibus ventis: aut rorulẽtę: ſed ſiccęſeranẗ vites. Idem rorulentę baccę non legantur.
Rorarij milites: qui armatura leui pręliũ primi cõmittebãt ꝙ vt ante pluuias cęlum rorare ſolet. ſic illi ante grauẽ armaturam qui prodibãt: rorarij appellabanẗ. qui ⁊ ferentarij.
Rorarium vinum quod rorarijs dabatur.
Ros: humor qui ſereno tempore e cęlo fluit.
Roſidus.a.um.qđ eſt rore ꝑfuſum. vñ nox roſida dr̃ quę rore humecta eſt. Ply.li.xviij. Quidã p̃die rigant prata vbi ſunt rigua noctibꝰ roſidis ſicari melius. Simil'r mala roſida quę matutino rore humecta ſunt. Uirg. Sepibus in nr̃is paruã te roſida mala. dux ego veſter erã vidi cum matre legenteʒ.
Roſa flos ⁊ ſpina naſcens.
Roſeus. ſea. ſeũ. vt roſeus color. a roſaꝝ ſil'itudine. a quo ⁊ roſeꝰ pãnꝰ: roſea veſt. Ply. Aſini a coitu ſpuma collecta roſeo pãno ⁊ ĩcluſa argẽto venerẽ ſtimulat. roſeę purpureę genę.
Roſcens.a.um.qđ ex roſa factum eſt. Unde roſaceum oleum ex roſis. Ply.lib.xx. Succus ex ſtrigmẽtis illitus cũ roſaceo ⁊ aceto febrium ardoris refrigerat.
Roſarium copium fruticum ſignificat vno loco roſas gignentium. Ply. roſaria a fauonio foſſa oʒ eſſe.
Roſetum: idem quod roſarium.
Roſea: cãpꝰ ĩ agro reatino: qđ ĩ eo arua rore humida ſꝑ ſerũẗ.
Roſcius. proprium hiſtrionis nobiliſſimi nomẽ a quo omnes in aliqua re perfecti roſcij dicuntur.
Roſtrũ: quo aues aliq̃d appͤhẽdũt. Nec ſolũ de auibus ſed de reliq̃s quoq̃ʒ aĩalibꝰ ⁊ de ipſo hoĩe dr̃. Ply. Et mugil' roſtrũ Plau. Ad vſq̃ʒ roſtrũ hoĩs. A ſil'itudine aũt roſtri auiuʒ dicta eſt ꝑs illa exporrecta atq̃ʒ acuta e prora. a quo naues ĩpe roſtratę dñr. Et ſic ſcribit Liu. Roſtra dictũ ẽ tẽplũ ſeu foꝝ añ curiã hoſtiliã ĩ quo erat pulpitũ ornatũ ex roſtris nauiũ antiatũ. Ex quo loco ꝯcionari ſolebãt. Uñ ſępe legimꝰ ꝓ roſtr. i. ĩ roſtriſ. In eo.n. loco roſtra ab hoſtibꝰ capta fixa erãt
Roſtellum: paruũ roſtrum. Ply. Muris roſtellum. Col.li.ix. Animaduertat an pulli roſtellis oua percuderint.
Rotũdũ dr̃ collectũ ⁊ ꝑ oẽm circuitũ lene ſine offenſiõe aſperi anguli dcm̃ q̃ſi rotũdũ a rotũdẽdo. qđ oĩs vndiq̃ʒ retunſa ⁊

veluti detornata ſit aſpitas. Hẽt.n.qꝺ rotundũ eſt vnicã ſuperficiẽ in q̃ nec pncipiũ notari põt nec finis. Rotũdũ etiã a radẽdo dici põt.qꝺ circũ raſum atqꝫ expolitũ ſit. Transfert qñqꝫ ad aĩum ⁊ p collecto cõcinno ac pfecto accipit.vñ ore rotũdo loq̃ dñr q̃ multa paucis exprimũt. Capatioris.n.forme vident hor ṽba quã eor q̃ multis in pauca dicũt. Hora. Grais ingeniũ grais ꝺdit ore rotũdo muſa loq̃. Gel. Criſpũ ſane agmẽ orationis rotundũqꝫ ac modulo ipſo numerorũ venuſtũ. Ci. Theodectes aũt pſator nec ſatis:vt ita dicã rotundus pmus inſtituit dilatare verbis. Idem accedũt verba apte ⁊ rotũde diſpoſita.i.collecte elegãter concinneqꝫ.
Rota a rotunditate:ſeu a ruendo.ruit.n. facile in ſuos orbes. Rote ẽt a latinis dicunt capre:vt inqt Uar.lib.ij.de re ruſ. Huius diminutiuum eſt rotula.
Rotella diminutiuum a rotula. Augu. Breuis etiam rotella orbiculus appellatur.
Roto.as.verto. Hie.li.j. Re. Porro inimicor tuor aĩa rotabit q̃ſi in ĩpetu ⁊ circulo fundę. Col.li.ix.de pauonibꝰ loquẽs. Signa ſunt extimulatę libidinis cũ ſemetipꝫ veluti mirãtes caudę gẽmãtibꝰ pinnis ptegit. Idqꝫ cũ facit rotari dicitur.

R ante U

Rubus:ſentis genꝰ:mora agreſtis. Sic.n.a ruſticis ĩ italia appellat. Hora.li.j.car. Seu virides rubi.ſerenꝰ. Mãdit apta rubꝰ gĩginis ⁊ bõa labris. Rubetũ locꝰ rubor ĩ quo rubi ſũt
Rubeta.ranę genus venenoſum in ſicco ſemper rubens ⁊ a rubis nomen trahit.in quibus plęrũqꝫ victitat. Iuue. Porrectura viro miſcet ſitiente rubetam.
Rubi.orum tñ pluralr oppidũ cãpanię.a rubor frequẽtia.ſeu a colore ruboris. Hora.in ſer. Inde rubos feſſi puenimus. vtpote longũ carpẽtes. Inde afferebant. Rubea vimina p fiſcellis. Uirg. Nũc facilis rubea texatur fiſcina virga.
Rubia:herba tingendis lanis ac corijs idonea vulgo nota.
Rubeus ⁊ rufus gñalia noĩa ſunt ad oĩa quę quolibet rubent. Eteni ſanguineus croceus aureus oſtrinus fuluus flauꝰ rubidus phęniceus rutilus luteus ſpadycus rubei ſeu rufi coloris ſunt vt acuentes cũ q̃ſi incẽdẽtes aut cũ colore viridi miſcẽtes:aut nigro infuſcãtes. Gel.li.j.ſed eum aliter rubeat ignis:aliter ſanguis:alr oſtrũ aliter crocũ.has ſingulas rufi varietates latina oratio ſingulis pprijſqꝫ vocabulis nõ demõſtrat oĩaqꝫ iſta ſignificat vna ruboris appellatione.cum tñ ex ipſis rebꝰ vocabula mutuent.⁊ igneum aliquid dicit ⁊ flãmeũ ⁊ ſanguineum ⁊ croceũ ⁊ oſtrinũ ⁊ aureum. Aliquãdo rubeus ponit pro ſpineus a rubo.qui ⁊ vitiliũ vſu commendat. Ply.vel a rubis oppido cãpanię.vt putat Serui. illo verſu. Nũc facilis rubia texatur fiſcina virga.ſunt tamẽ qui negent rubeum dici debere ſed rubentem.
Rubur.a.um.idem quod rubeus. Hora.li.j.ſer. Obſcęnoqꝫ ruber porrectus ab inguine palus.
Rubor ipſe color rubeus qui ⁊ rubedo dicitur.
Rubeo.bes.bui.rubeus ſũ. Uir. Sanguineiſqꝫ inculta rubent auiaria baccis. Hieronymꝰ iter cadẽtia lilia ⁊ rubẽtes roſas.
Rubeſco.rubeꝰ ſio. Uirg. Iãqꝫ rubeſcebat ſtellis aurora fugatis.hinc cõponit. Erubeſco eiuſdẽ ſignifi. Ouid. Tum pr̃ vt terras mũdũqꝫ rubeſcere vidit. Transfert ſępenumero ad verecũdiã. Uirg. Nr̃a neqꝫ erubuit ſyluas habitare thalia.
Rubefacio notę ſignificationis.a quo rubefio.
Rubicundus.rubore plenus.ſiue abunde rubẽs. In quo alternitatis cauſa vt inquit Priſ.c.loco.b.ponitur ne ſit abſonũ ſi rubicundus dicatur.
Rubidus.rubida.bidũ.qꝺ eſt colore rufo atriore multo mixtũ. Aliqñ tñ rubidus ſcaber atqꝫ aſper ꝺr. Uñ a ſcabrice panis ſcꝺo coctus rubidus vocat.q̃ ⁊ nautar vſu nauticus appellat. Plau. Exiguã bucellã rubidi panis. Itẽ ſcortęę ampulę rugoſe rubidę dñr. Quidam etiam ruuidus ſcribunt.
Rubellę vites appellatę ſunt.⁊ rubellę vineę.ꝙ vitiũ ipſarum mã rubra ſit. Ply.li.xiiij. Proxima dignitas nomẽtanis rubente mã. Quapropter quidã rubellas appellauere vineas.
Rubellum:vinum ſubrubeum. Mar. Et veientani bibit ſex craſſa rubelli.
Rubrũ mare ꝺr qꝛ aq̃s rubẽ credebãt. Quidã a ſol' repcuſſu exiſtimarũt talẽ reddi colorẽ. Alij ab arena tracꝫ. Qꝺ latini rubrũ mare nũcupãt gręci erythrũ vocãt. Erythros.n.rubrũ latine ꝺr. Curtiꝰ ab erythra rege inditũ eſſe nomẽ exiſtimat.
Rubrica.pe.p.terra rubei coloris ⁊ minio pxia. Col.li.iij. Oẽs arbuſculas priuſqꝫ trãſferas rubrica notare cõuenit.vt cũ ſerent eaſdẽ cęli ptes aſpiciãt.q̃s ẽt in ſeminarijs ꝯſpexerant. Hac legũ tituli ⁊ capita notabant. Perſius. Preſertim ſi q̃d maſuri rubrica notauit. Hinc rubricatus.cata.catum.qꝺ eſt rubrica intinctũ. Hier.in exo. Pelles arietum rubricatas.
Rubriceta:vulgo roſetum dr̃. Plau.in tru. Mala buccas rubriceta omne corpus intinxit tibi.
Rubigo:quę in metallis ſitu quodã ꝯhit arida ⁊ rubra metallũ paulatim abſumẽs qualẽ in ferro videmus. Dicta a colore. Nã veteres robũ rubeum dicebant.ęrugo vero pprie fit in ęre ſicut ferugo in ferro.⁊ ꝯhitur ex humore nõ rufa ⁊ ſicca qualẽ diximus rubiginẽ eſſe ſed viridis atqꝫ humida. Inde fit rubiginoſus.a.um.vide ſupra in dictione robigo.
Rubicon.pe.cor.fluuius qui diſterminat italiam a gallia citeriore:quẽ Ply.in octaua regione italię collocat. Sue.in cęſa. Conſecutuſqꝫ cohortes ad rubiconem flumẽ qui puincię eius finis erat paulum conſtitit.
Ructus eſt pprie digeſtio cibi ⁊ cõcoctar eſcar inuentum efflatio. Plau.in pſeu. Parti ructare mos ſuauis mihi ructꝰ eſt.
Ructuo.as.vide in dictione eructo.
Ructo.ctas.a quo ructito frequẽtatiuũ.vide in dictiõe eructo.
Rudie.diarum. Urbs ſalentinorum. Syrius. Miſerũt calabri rudie genuere vetuſtę.
Rudis.fęminini generis virga q̃ gladiatores ſexagenarios ab eo munere ptor eximebat:quos cũ pbi fuiſſent q̃ multa reportaſſent lemuſcata. Tyberiꝰ ad maiorẽ ludor ſuor magnificentiã reuocatos cẽtenis nũmũ milibus donauit. Ci.in.ij. phi. Tã bonus gladiator rudẽ tã cito accepiſti. Rudibꝰ autẽ ſolitos pugnare gladiatores teſtis eſt Lãpridius.q̃ ait. Cõmodũ in arena rudibꝰ inter cubiculares gladiatorios depugnaſſe. Qm̃ ṽo hi gladiatores dũ libertate donabant.ne gladiaturã ampliꝰ exercerẽt virga donari ſolebant.factũ eſt vt pro libertate ⁊ p fine rudis aliqñ ponat. Iuue. Ergo ſibi dabit ipſe rudẽ. Aliqñ ponit p rutabulo ſiue ĩpolita ṽga. Ply. li.xxxiiij. Urit in platinis p laminas minutas cum ſulphure verſatũ rudibꝰ ferreis aut ferrulaceis. Rudis ṽo adiectiuum idẽ eſt qꝺ recens ĩpolitus impfectus durus. Trãſfertur ide ad animũ.rudeſqꝫ illi dñr qui adhuc animũ non expoliuere diſciplinis ⁊ doctrina:rerũqꝫ vſu. Teren.in phor. Adeonte eſſe ingenio rudi ⁊ inexorabili. Ply.li.j. Sedere cępit ſententia hęc pariterqꝫ ⁊ eruditũ vulgus ⁊ rude in eã curſu vadit.
Rudicula diminutiuũ parua virga impolita ad multa vtilis. Cato. Igni bene coquito rudicula agitato crebro vſqꝫ adeo dum fiat tam craſſum quã mel. Ply.li.xx. Non eſt opus in hoc vſu lanas rudiculis eſſe curatas. Itez rudicula.vt Col. inquit eſt organum erectę tribulę ſimile.
Rudiarij dicti ſunt qui impetrarũt miſſionez artis gladiatorię donati rudę. Sue.in Tyberio. Rudiarijs quoqꝫ q̃buſdam reuocatis auctoramento centũ milium dedit. Item rudiarij dicuntur qui ſaga ruuida ⁊ noua poliunt. Itẽ qui ruderarium cribrũ facit ⁊ rudiora linteamina rudiarius ꝺr.
Ruditas:imperitia ⁊ obtuſitas ingenij.
Rudio.is.rudiui ⁊ rudij.ruditum rudem doceo. Unde erudio quod eſt perfecte quę rudes ſcire oportet doceo.
Rudimentũ pncipiũ ſiue pma diſciplina q̃ rudibus cõmittitur.
Rudo.dis.rudi pprie ad aſinos pertinet. Nam rudere aſini dicuntur cum vocem emittunt. Perſius. Findor vt arcadię pecuaria rudere credas. Abuſiue ⁊ de leonibus ⁊ de hoĩbus dr̃. Uir. Sera ſub nocte rudentũ. Et alibi. Incluſumqꝫ cauo ſaxo atqꝫ inſueta rudentem. Ubi ſciendum apud Uirgi.ru. ſyllaba breuis eſt.cum apud perſiuꝫ producatur. Findor vt arcadię pecuaria rudere dicas.
Rudens a rudo.dis.participiũ eſt. Qñqꝫ nomẽ ſubſtã maſcu